

Vua Quang Trung và chiến thắng Đống Đa

Việt Thái

Nguyễn Huệ sinh năm Quý Dậu (1753) tại huyện Tuy Viễn, phủ Quy Nhơn (nay là huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định), con của ông Nguyễn Phi Phúc và bà Nguyễn Thị Đồng.

Nguyễn Huệ có người anh tên Nguyễn Nhạc và người em là Nguyễn Lữ. Tương truyền, 3 anh em đều theo học cả văn lẫn võ với thầy Trương Văn Hiến. Về binh pháp thì Nguyễn Huệ vượt trội hơn, được xem là thiên tài về quân sự, thắng trận suốt 20 năm chinh chiến. Thời gian đầu, giúp anh là Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ 4 lần vào đánh vào Gia Định, khiến Nguyễn Ánh phải mấy phen trốn chạy.

Năm 1784, Nguyễn Ánh cầu viện quân Xiêm, Nguyễn Huệ dùng phục binh tại Xoài Mút, tiêu diệt 2 vạn quân Xiêm và đánh chìm 300 chiến thuyền.

Năm 1786, Nguyễn Huệ tiến quân ra Bắc, thắng nhiều trận liên tiếp ở Thuận Hóa, Quảng Trị, Quảng Bình. Sau đó, giương cao ngọn cờ "Phù Lê diệt Trịnh", chiếm Nghệ An, Thanh Hóa, Sơn Nam và đến ngày 21/7/1786, đại quân của Nguyễn Huệ tiến vào Thăng Long. Ngày 31/7/1786, Nguyễn Huệ cùng các tướng sĩ Tây Sơn cùng các quan văn võ Bắc Hà vào triều chúc mừng vua Lê Hiển Tông và Nguyễn Huệ được sắc phong làm "Nguyên soái Phù dục chính vũ Uy quốc công" và được vua gả công chúa Ngọc Hân. Sau đó, Nguyễn Nhạc ra lệnh cho Ngòi rút quân về Nam, đóng tại Thuận Hóa, được phong làm Bắc Bình Vương.

Khi Nguyễn Huệ rút đi, miền Bắc trở nên loạn lạc. Vua Lê Chiêu Thống nhờ Nguyễn Hữu Chỉnh đánh dẹp tay chân của họ Trịnh, nhưng sau đó thì Nguyễn Hữu Chỉnh cậy công nên lại chuyên quyền. Từ Huế, Nguyễn Huệ sai Vũ Văn Nhậm, con rể Nguyễn Nhạc, mang quân ra diệt Nguyễn Hữu Chỉnh. Khi thấy Nhậm có ý phản bội, Nguyễn Huệ âm thầm kéo quân ra Bắc giết luôn Vũ Văn Nhậm, và giao cho Ngô Văn Sở trấn thủ Thăng Long và đất Bắc.

Khi ấy, vua quan nhà Lê đã chạy sang Tàu cầu cứu, rước 20 chục vạn quân Thanh, do Tôn Sĩ Nghị cầm đầu vào miền Bắc, lấy danh nghĩa là giúp nhà Lê, nhưng thật sự là mưu toan thôn tính nước Việt. Trước khí thế đông đảo của quân Thanh, Đại tư mã Ngô Văn Sở nghe theo lời khuyên của quân sư Ngô Thời Nhiệm, rút quân Tây Sơn về núi Tam Điệp để lập phòng tuyến và cấp báo cho Bắc Bình Vương Nguyễn Huệ.

Nhận được tin, Nguyễn Huệ lập tức chọn ngày, lập đàn tế trời đất tại núi Bàn Sơn, lên ngôi lấy danh hiệu là Quang Trung hoàng đế. Ngòi tuyên bố: "Chỉ trong vòng 10 ngày sẽ quét sạch quân xâm lược và sẽ cùng quân sĩ ăn tết trong thành Thăng Long vào mùng 7 tháng Giêng", sau đó đem đại quân tiến ra Bắc.

Nhưng chỉ đến mùng 5 Tết, Ngòi và đại quân đã vào thành Thăng Long, sau khi đánh trận Ngọc Hồi giết Hứa Thế Hanh, đánh thắng trận Đống Đa làm cho Sầm Nghi Đống tự tử và Tôn Sĩ Nghị phải rút bỏ cả ấn tín trốn chạy về nước.

Tại Đống Đa, quân Thanh không xây dựng đồn lũy, mà chỉ dựa vào địa hình để bố trí doanh trại. Đống Đa nằm giữa ba trại Khương Thượng, Thịnh Quang và Nam Đồng. Quân Thanh chiếm cánh đồng cao ở phía bắc trại Khương Thượng để dựng doanh trại.

Bộ chỉ huy của Sầm Nghi Đống - tri phủ Điền Châu - đặt trên núi Loa Sơn, một vị trí chiến lược có thể nhìn bao quát các doanh trại và khống chế con đường từ phía Tây Nam vào thành Thăng Long. Sầm Nghi Đống còn lập một số đồn binh xung quanh để bảo vệ Bộ chỉ huy.

Ngày 30/1/1789, nhằm mùng 5 Tết Kỷ Dậu, lúc 2 giờ sáng, Đô đốc Long thống lãnh một vạn quân - phần lớn là kỵ binh và tượng binh - bí mật theo con đường núi bỏ hoang, nhanh chóng tấn công vào Đống Đa để mở con đường phía Tây Nam tiến quân vào Thăng Long.

Đang đêm tối, bỗng dưng thấy rực sáng vì doanh trại bị đốt, tiếng súng nổ khắp nơi, tiếng reo hò vang dội cùng với đàn voi xuất hiện phá trại, quân của Sầm Nghi Đống kinh hoàng bỏ chạy.

Chỉ trong buổi sáng mừng 5 Tết, tất cả doanh trại giặc ở Đống Đa bị san bằng, 10 vạn quân Thanh đóng ở Đống Đa, trên địa phận Thăng Long ở bãi cát phía Nam sông Nhị đã tan vỡ, lớp bị giết, lớp bị bắt trong khi tháo chạy. Sầm Nghi Đống tự tử. Tàn quân còn lại theo lời tàu của Tôn Sĩ Nghị khi về đến Quảng Tây là chỉ còn 5 ngàn người.

Sau chiến thắng, để giảng hòa giữa hai nước, vua Quang Trung cử sứ thần sang nối lại bang giao và được vua nhà Thanh chấp nhận. Vua Càn Long phong Ngài làm An Nam Quốc Vương và chấm dứt ý đồ xâm lược VN. Đây là trang sử đẹp, làm vẻ vang triều đại Quang Trung và thế hệ Tây Sơn.

Trong thời gian yên ổn, vua Quang Trung tiếp tục huấn luyện quân sĩ để chuẩn bị đánh chiếm lại Lưỡng Quảng và những vùng đất bị Trung Hoa cưỡng chiếm trong lịch sử. Nhưng tâm nguyện chưa thành thì Ngài băng hà vào đêm 29 tháng 7 năm Nhâm Tý (1792), hưởng dương 40 tuổi.

Đến nay, chiến thắng Đống Đa với chiến công oanh liệt của Bắc Bình Vương Nguyễn Huệ vẫn mãi mãi in đậm trong tâm khảm của người Việt khắp nơi về truyền thống chống ngoại xâm của dân tộc.

Nhưng 200 năm sau chiến thắng vang dội này, khi khối cộng sản Liên Xô và Đông Âu tan rã thì tập đoàn lãnh đạo CSVN theo gót Lê Chiêu Thống thần phục triều đình Tàu Cộng để tiếp tục nắm quyền cai trị đất nước. Từ đó, một dân tộc từng là cường quốc trong vùng Đông Nam Á, với nhiều thành tích hào hùng trong công cuộc đuổi Hán, diệt Mông, phá Tống, bình Chiêm, dẹp Minh, thắng Thanh... bắt đầu lụn bại dần dưới sự lãnh đạo của một nhóm người "hèn với giặc" nhưng "ác với dân" khiến mảnh giang san mà các bậc tiền nhân, đã đổ xương máu gìn giữ suốt gần 5000 năm qua đang có nguy cơ lọt vào tay Tàu Cộng.

Chính vì thế, khi nhớ chiến thắng Đống Đa, tưởng nhớ Đức Quang Trung và thế hệ Tây Sơn, nhiều con dân Việt sẽ cảm thấy ngậm ngùi và tủi nhục trước sự xâm lấn ngày càng hung hãn hơn của Trung Cộng trên Biển Đông, và thái độ sự ương hèn của tập đoàn lãnh đạo CSVN ngày hôm nay./.